

Sdělení Státní plavební správy č. 34/2008

ze dne 9. září 2008

o změnách ve způsobilostech osob k vedení a obsluze plavidel v souvislosti s novelou vyhlášky Ministerstva dopravy ČR č. 224/1995 Sb.

V souvislosti s vyhláškou č. 333/2008 Sb., kterou se mění vyhláška MD ČR č. 224/1995 Sb., dochází ke změnám v oblasti způsobilosti osob k vedení a obsluze plavidel. Mění se možnosti i povinnosti provozovatelů i činnost Státní plavební správy (dále SPS). Vyhláška nabude účinnosti dnem vyhlášení.

1. V souladu s § 3 odst. 1, § 5a, 5b, 6a jsou zřízeny způsobilosti **plavčík, pomocný lodník a lodní strojník**.
  - a) Způsobilost **plavčík** bude zapsána žákům SOŠ dopravní a strojírenské při vydání plavecké služební knížky (dále PSK).
  - b) Způsobilost **pomocný lodník** bude zapsána uchazečům starším 16 let, při vydání první PSK, pokud jim nebude uznána vyšší způsobilost (současně s rýnskou způsobilostí Deksmann).
  - c) Způsobilost **lodní strojník** bude zapsána držitelům PSK po splnění požadavků § 6a pouze na jejich žádost.
  - d) Pobočky SPS již mají k dispozici PSK upravené pro zápis těchto způsobilostí.
2. Možnost vést **malé plavidlo** do výkonu 20 kW bez průkazu způsobilosti ve smyslu § 4 odst. 4 se rozšiřuje i na vodní cestu Vltava v úseku České Budějovice (soutok s řekou Malše) – Týn nad Vltavou (ř. km 205,0).
3. Rozšiřuje se rovněž možnost vést malé plavidlo schopné pouze výtlačné plavby a maximální rychlosti do 12 km/hod., schválené SPS pro provoz v půjčovně malých plavidel, **bez průkazu způsobilosti** ve smyslu § 4 odst. 2 i na **dopravně významných vodních cestách**.
4. V souladu s § 6 se ruší rozdělení způsobilosti lodník na I. a II. třídu a nadále bude zapisován pouze **lodník**. Stávající způsobilosti lodník I. a II. třídy jsou uznáni jako lodníci. Provozovatelé plavidel mohou projednat s útvarem dokladů plavidel poboček SPS případy, kdy bude na konkrétním plavidle postačovat pro bezpečnost plavby v posádce namísto lodníka (dříve lodníka II. třídy) pouze pomocný lodník.
5. V souladu s § 7 se mění pojetí **kormidelníka**. Kormidelník již není vůdcem plavidla bez vlastního strojního pohonu, ale členem posádky plavidla s předepsanou plavební praxí. Ruší se zkouška způsobilosti kormidelníků, ruší se rovněž rozdělení kormidelníků na I., II. a III. třídu. Způsobilost kormidelníka bude zapsána do PSK na základě předepsané plavební praxe v trvání 24 měsíců ve funkci lodníka nebo lodního strojníka při pravidelném ověřování plavební praxe jednou za 12 měsíců. Dosavadní průkazy kormidelníků jako vůdců plavidel bez vlastního strojního pohonu zůstávají v platnosti.
6. V souladu s § 8 odst. 1 a 3 se ruší sledování počtu hodin u kormidla jako podmínka k získání způsobilosti kapitán. **Sloupec „H – Počet hodin u kormidla“ v PSK není třeba vyplňovat.**

7. V souladu s § 8 odst. 5 a 6 se mění oprávnění **kapitána III. třídy** tak, že je oprávněn vést plavidlo na vodních cestách bez rozlišení jejich významnosti, tedy i na dopravně významných vodních cestách, avšak v úseku, kde prokázal požadovanou délku plavební praxe ve funkci lodníka, lodního strojníka nebo kormidelníka. Tento úsek mu bude zapsán do průkazu způsobilosti.

Vzhledem k tomu, že tento kapitán získá zápis dalších úseků pouze doložením plavební praxe v tomto úseku bez další zkoušky, byl změněn rozsah zkoušky způsobilosti. Do vydání novelizace publikace s testovými otázkami se uchazeči o zkoušku pro tuto způsobilost mohou připravovat podle stávající publikace v rozsahu kapitána II. třídy.

8. V souladu s § 8 odst. 7 a 8 se mění oprávnění **kapitána IV. třídy** tak, že je oprávněn vést každé plavidlo o výtlaku do 300 m³ a osobní lodě o obsaditelnosti maximálně 60 cestujícími na vodních cestách bez rozlišení jejich významnosti, avšak v úseku, kde prokázal požadovanou délku plavební praxe. Tento úsek mu bude zapsán do průkazu způsobilosti. Je proto nezbytné zapisovat vůdcem plavidla do PSK ve sloupci B „Trasa plavby“ údaje přesněji a to i při pravidelných a kyvadlových plavbách ve smyslu poučení na str. 60 PSK.

Vzhledem k tomu, že tento kapitán nebude muset před tím skládat zkoušku způsobilosti lodníka a bude vést plavidlo i na dopravně významných vodních cestách, byl změněn rozsah jeho zkoušky způsobilosti. Do vydání novelizace publikace s testovými otázkami se uchazeči o zkoušku pro tuto způsobilost mohou připravovat podle stávající publikace, v rozsahu lodníka a kapitána III. třídy.

Žadatelům o vydání náhradního dokladu kapitána IV. třídy bude zapsána původní oblast platnosti i omezení v rubrice 9 průkazu způsobilosti. Žadatelé o doplnění (rozšíření) oblasti plavby musí vykonat zkoušku způsobilosti podle nových podmínek a budou jim zapsána nová omezení, stanovená vyhláškou č. 333/2008 Sb.

9. V souladu s § 9 může uchazeč o způsobilost **převozník** vykonat plavební praxi i na jiném plavidle, nejen na převozním. Povinnost prokázání praxe v PSK s podpisem vůdce plavidla, na kterém byla praxe absolvována, zůstává zachována.

Uchazeči o průkaz způsobilosti převozníka bude uznána každá praxe, která je potvrzena orgánem SPS v PSK, včetně praxe získané na malém plavidle. Praxi na malém plavidle lze získat jako člen posádky plavidla. Vůdce takového plavidla vede dobrovolně lodní deník, aby bylo možné vyvrátit pochybnosti o zápisu v PSK. Útvar dokladů plavidel pobočky SPS zapíše do osvědčení malého plavidla lodní deník jako povinnou listinu do povinné výbavy plavidla na žádost majitele (provozovatele) plavidla.

10. V souladu s § 11 se ruší sledování počtu hodin samostatné práce na plovoucím stroji jako podmínka k získání způsobilosti **strojmistr**, postačuje plavební praxe potvrzená v PSK. Podmínka držení osvědčení o způsobilosti k práci s pozemním strojem, který je součástí plovoucího stroje, zůstává zachována.

Rozšiřuje se možnost úlevy ze vzdělání. Pokud není uchazeč vyučen, musí splnit plavební praxi v dvojnásobné délce, tedy 18 měsíců.

Umožňuje se rovněž obsluhovat pozemní stroj na plavidle i **bez průkazu způsobilosti strojmistra**, avšak pouze pod dohledem kapitána na plavidle (§ 3 odst. 8). Toto ustanovení neplatí pro obsluhu plovoucích bagrů.

V souladu s § 3 odst. 3 může **kapitán** vést i plovoucí stroj při práci, pokud je držitelem osvědčení o způsobilosti k práci s pozemním strojem, který je součástí plovoucího

stroje. Toto ustanovení neplatí pro obsluhu plovoucích bagrů a elevátorů, která musí vlastnit průkaz způsobilosti strojmistra této odbornosti.

11. V souladu s § 11a může průkaz **způsobilosti k vedení plavidla pomocí radaru** získat každý vůdce plavidla, tedy i malého. Praktickou část zkoušky provede uchazeč na největším plavidle, pro které má průkaz k jeho vedení (tedy např. kapitán nemůže provádět praktickou část zkoušky na malém plavidle). Zkoušky vůdců malých plavidel provádí SPS na plavidle zajištěném uchazečem.

12. Podle § 10 odst. 1 – 4 se mění pojetí oprávnění **vůdce malého plavidla** a nově se zavádí oprávnění **vůdce rekreačního plavidla**:

a) Oprávnění **vůdce malého plavidla** je platné od věku 18 let držitele na vodních cestách České republiky.

b) vůdce rekreačního plavidla

- je oprávněn vést malé plavidlo, kterým není provozována koncesovaná vodní doprava, na všech vodních cestách České republiky a na zahraničních vnitrozemských vodních cestách, jestliže dosáhl věku 16 let. Mění se tedy minimální věk držitele průkazu vůdce rekreačního plavidla z 15 na 16 let. Držitel ve věku 16 – 18 let může vlastnit pouze oprávnění vůdce rekreačního plavidla.
- je oprávněn vést rekreační plavidlo na všech vodních cestách České republiky, na zahraničních vnitrozemských vodních cestách a pobřežních mořských vodách (do 0,75 námořní míle od břehu za dne, jestliže síla větru nepřesáhne 4° Beaufortovy stupnice a výška vlny nepřekročí 1,2 m), jestliže dosáhl věku 18 let. Toto oprávnění zůstává beze změny.

13 Podle § 10 odst. 2 se zavádějí pouze kategorie M a S (do průkazu se bude zapisovat případné omezení výkonu motoru nebo plochy plachet).

14 Z ustanovení § 10 byla vyňata povinnost uchazečů ve věku 16 – 18 let vykonat praktickou zkoušku.

15 V souladu s § 13 a 14 dochází k zásadním změnám posuzování **zdravotní způsobilosti**:

a) Vstupní prohlídky nejdříve 3 měsíce před podáním žádosti zůstávají v platnosti.

b) Ruší se lhůty zdravotních prohlídek 10 let u vůdce plavidla nekoncesované dopravy a 3 let u člena posádky a vůdce koncesované vodní dopravy. Rovněž se ruší výstupní prohlídky před ukončením výkonu činnosti člena posádky a vůdce plavidla.

c) Držitel průkazu způsobilosti vůdce a obsluhy plavidla, po dosažení příslušného věku (viz body d) a e) musí mít za plavby u sebe kartu zdravotní způsobilosti. Kartu vystaví útvar dokladů osob pobočky SPS po předložení zdravotního posudku od lékaře. Upozorňujeme, že kontrolními orgány v zahraničí je uznáváno pouze takto vystavené potvrzení zdravotní způsobilosti.

d) Platnost zdravotní způsobilosti je pro vůdce plavidla, kromě plavidla rekreačního, do 50 let věku držitele průkazu způsobilosti. Držitel průkazu je povinen podrobit se pravidelné lékařské prohlídce před skončením platnosti zdravotní způsobilosti, avšak nejdříve 6 měsíců před dovršením věku 50, 55, 60 a 65 let, a pak každoročně.

- e) Platnost zdravotní způsobilosti je pro člena posádky plavidla a vůdce malého plavidla, které je používáno jako rekreační, do 65 let věku držitele průkazu. Po dosažení tohoto věku se musí podrobit lékařské prohlídce každoročně. Obnovení platnosti zdravotní způsobilosti je obdobné jako u vůdce plavidla, viz bod 16 odst. d).
- f) Státní plavební správa a provozovatel může stanovit mimořádnou zdravotní prohlídku v přesně vymezených případech (§13 odst. 2).
- g) Držitel průkazu způsobilosti je povinen informovat o své změně zdravotní způsobilosti SPS a zaměstnavatele.

Platí do: odvolání

(č. j. 317/Ř/08)

v z. Ing. Václav Novák v. r.
ředitel